

globalplaza

A globalplaza.hu kutatása a vasárnapi zárva tartásról

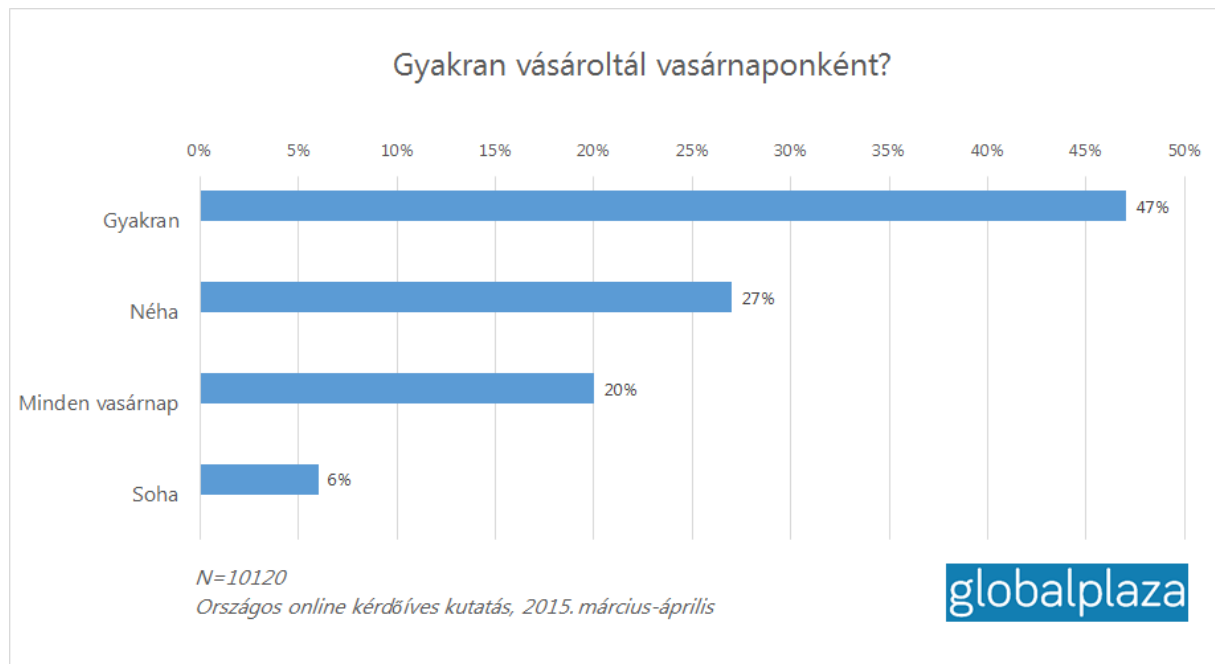
Nem szimpatikus, nem átgondolt a kormány vasárnapi zárva tartással kapcsolatos rendelete a vásárlóknak, de a kereskedők nem panaszkodnak – derült ki a globalplaza.hu kérdőíves felméréséből, amit több mint tízezen töltöttek ki. A kérdőív nemcsak a vásárlókat, hanem a munkavállalókat és a kereskedőket is megkérdezte.

Több mint 10 ezren töltötték ki azt az online kérdőívet, amellyel a globalplaza.hu vásárlási portál a „vasárnapi pihenőnap” bevezetésével kapcsolatos attitűdöket, illetve az intézkedés következményeit kívánta vizsgálni. A lakosság többsége gyakran vásárolt vasárnap a nagyobb hipermarketekben, plázákban, ugyanakkor még bizonytalanok abban, hogy mikor és hogyan fogják pótolni a vasárnapi vásárlásokat. A többség szembesült már valamilyen negatívummal (pl. hosszabb sorok a pénztáraknál) a vasárnapi boltzár hatályba lépése óta, az intézkedés leginkább az otthon töltött időt növelte meg, a kereskedők pedig az átlagnál kevésbé borúlátóak. A kitöltők 80%-a szerint a boltok vasárnapi zárva tartása nem szimpatikus és nem átgondolt kormányzati intézkedés. Elemzésünkben a kutatás eredményeit tesszük közzé.

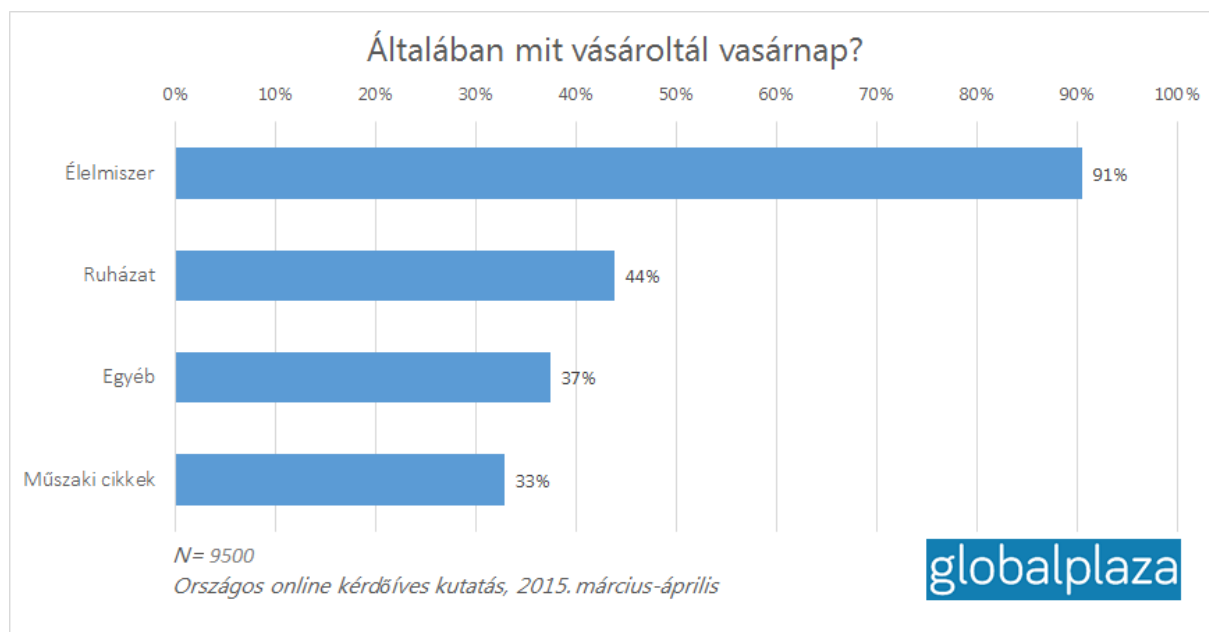
2015. március 15-én lépett hatályba az a kormányzati intézkedés, mely az üzletek nyitva tartásáról szóló törvény értelmében kötelező érvényű zárva tartást ír elő a vasárnapokra a 200 négyzetméternél nagyobb üzletek vagy azon kisebb boltok számára, ahol nem a tulajdonos vagy családtagja dolgozik. A felfokozott közhangulat közepette elfogadott törvény meghatározta az utóbbi hónapok közbeszédét Magyarországon, ezért a globalplaza.hu vásárlási portál nem csupán arra volt kíváncsi, hogy milyen attitűdök jellemzőek az intézkedés és annak következményeit illetően, hanem a hatályba lépés óta megfigyelt tapasztalatok vizsgálata is célja volt online kérdőíves kutatásunknak.

Eredmények

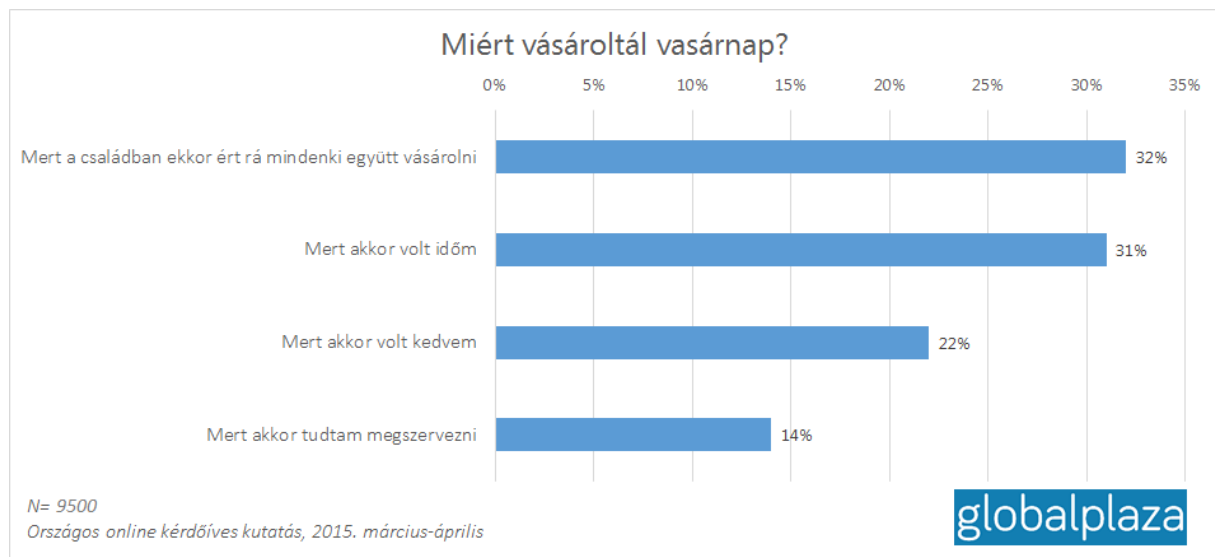
A boltok vasárnapi zárva tartását előíró intézkedés kvázi a teljes lakosságot érinti: arra a kérdésre, hogy milyen gyakorisággal vásárolt vasárnaponként, a felmérésben részt vevők mindössze 6%-a válaszolta azt, hogy soha. 47%-uk gyakran, 27%-uk néha, 20%-uk pedig minden vasárnap vásárolt korábban.

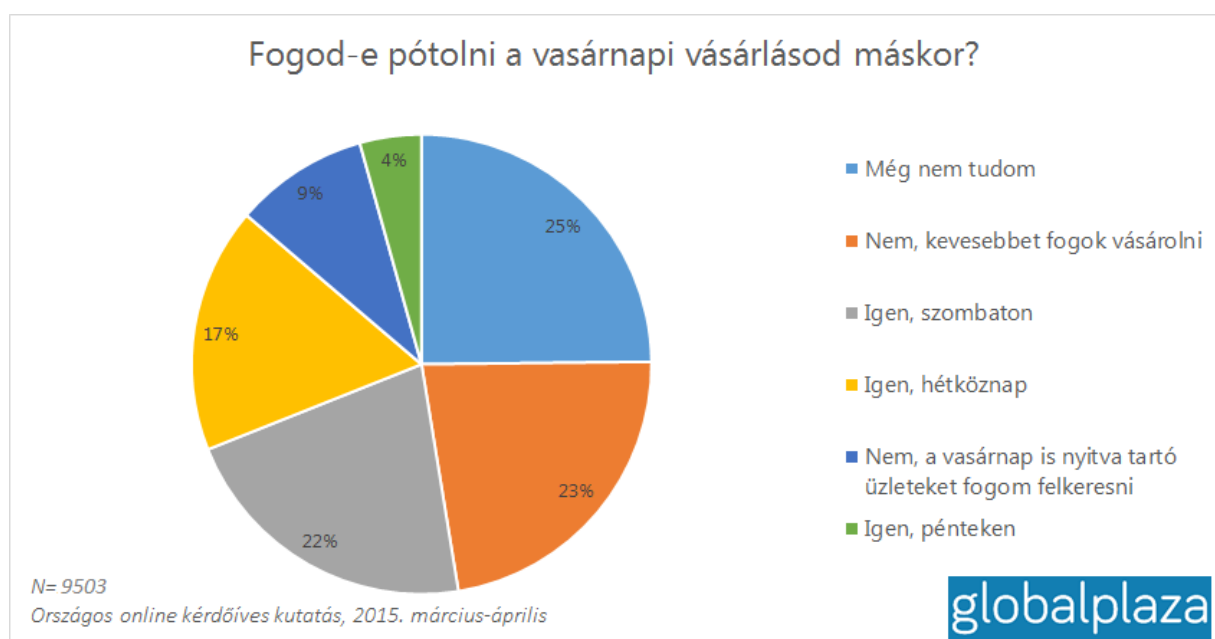
A vasárnap vásárlók jellemzően a nagyobb bevásárlóközpontokat és hipermarketeket látogatják. A vásárlás helyszínére vonatkozó kérdés esetében összesen mindössze 31% jelölte meg a kisbolt (18%) vagy a piac (13%) opciót, a kitöltők nagy többsége inkább áruházban, hipermarketben (75%) vagy plázában, bevásárlóközpontban (42%) vásárolt vasárnaponként, azaz jellemzően az olyan nagyobb vásárlási komplexumokat keresték, ahol több típusú terméket (élelmiszer, ruházat, elektronikai cikkek stb.) is megtalálják. A megkérdezettek 85%-a ennek megfelelően a vásárlás tárgyára vonatkozó kérdés esetében az élelmiszert jelölte meg. A kitöltők 41%-a vásárolt korábban vasárnap ruházati cikket, 31%-a pedig műszakit.

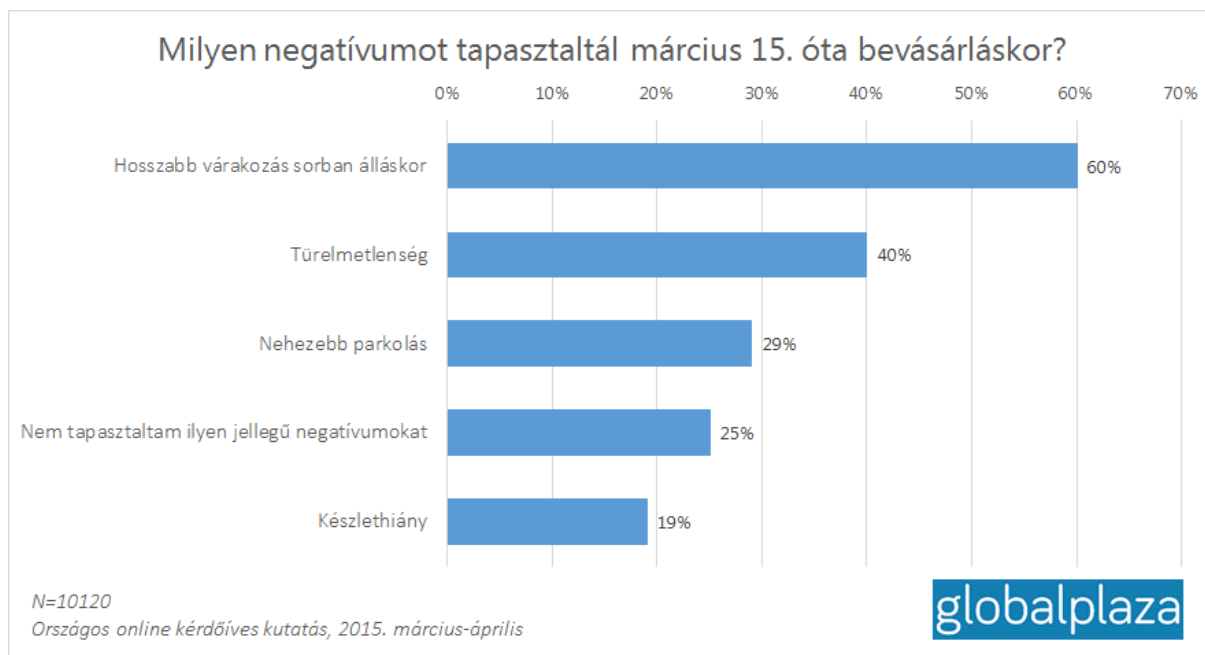
A vásárlások vasárnapra ütemezését a kitöltők nagy többsége a saját és családja időbeosztásával magyarázta. Arra a kérdésre, hogy miért vasárnap vásároltak korábban, a kitöltők 32%-a válaszolt azzal, hogy ekkor volt ideje az egész családnak együtt vásárolni, míg 31%-uk egyszerűen azzal válaszolt, hogy ekkor volt ideje. A kitöltők további 22%-a mondta, hogy ekkor volt kedve, míg 14%-uk ekkor tudta megszervezni a szükséges vásárlásokat.

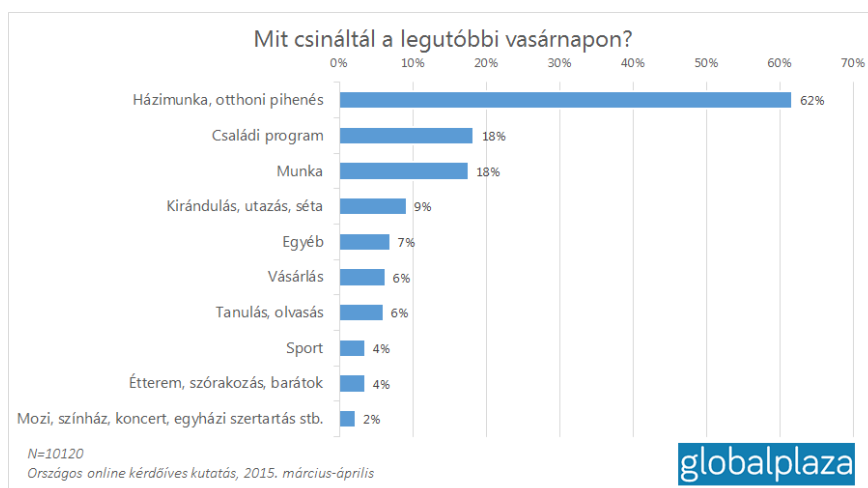
A kitöltők egyelőre bizonytalanok abban a tekintetben, hogy miként fogják pótolni a vasárnapi vásárlásokat. Az erre vonatkozó kérdésre a kitöltők kicsit több mint negyede (27%) azt válaszolta, hogy még nem tudja, hogy fogja-e pótolni a vasárnapi vásárlásokat. A kitöltők egynegyede (25%) gondolja úgy, hogy a vasárnapi zárva tartás miatt kevesebbet fog vásárolni, további 10%-uk pedig úgy gondolja, nem lesz szükség arra, hogy más napokon pótolja a korábban vasárnapra ütemezett vásárlásokat, mivel a jövőben a vasárnap is nyitva tartó boltokat fogja keresni. Ezzel szemben összesen 47% nyilatkozta azt, hogy valamilyen formában pótolni fogja a vasárnapi boltzár jelentette kiesést, közülük a legtöbben szombaton (24%), 19%-uk a hét első négy napjának valamelyikén, 5%-uk pedig pénteken fogja elvégezni a korábban vasárnapon zajló vásárlásokat.

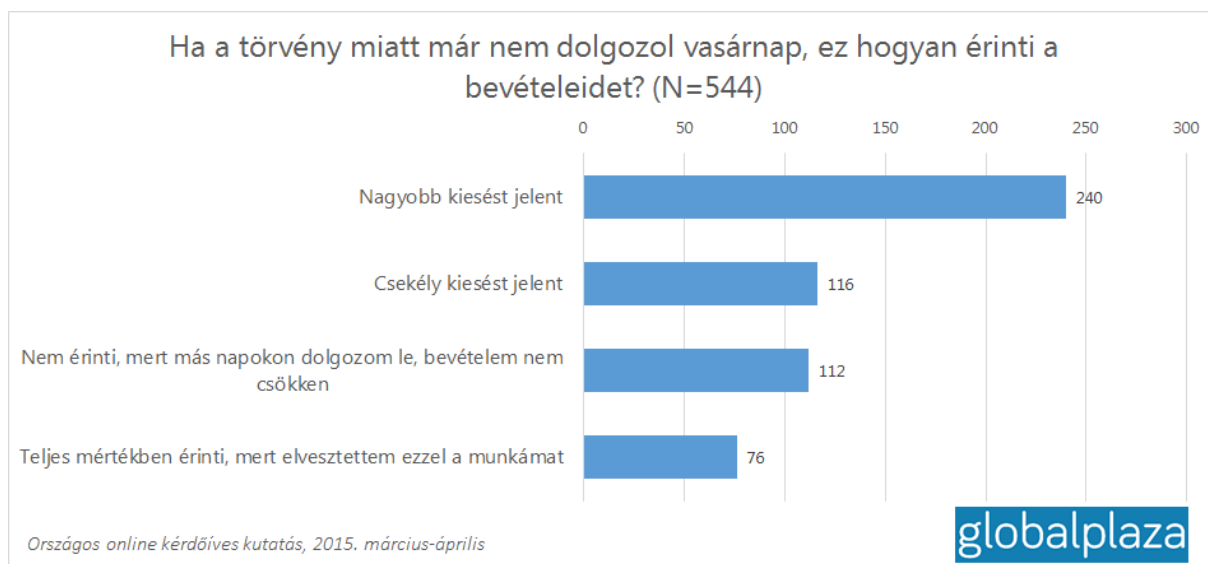
A válaszadók nagy többsége észlelt már valamilyen negatívumot a március 15-ét követő vásárlásokkor. Mindössze 25%-uk nyilatkozott úgy, hogy nem tapasztalt negatívumokat amiatt, hogy a vasárnapi forgalom a többi napra tevődött át. Legtöbben (a válaszadók 60%-a) észlelt hosszabb várakozást sorban álláskor, a további zavaró tényezők pedig a türelmetlenség (40%), a nehezebb parkolás (29%), illetve a készlethiány (19%) voltak.

A vasárnapi zárva tartás a családok által otthon töltött időt növelte meg a hét utolsó napján. Arra kérdésre, hogy a kitöltők mit csináltak a legutóbbi vasárnapon, a válaszadók több mint 62%-a jelölte meg a házimunka, otthoni pihenés opciót. A szórakozásra, kirándulásra és sportra vonatkozó válaszokat kevesen jelölték meg annak ellenére, hogy a kutatás időszaka alatt jellemzően tiszta, napos, tavaszi idő volt a vasárnapokon. A kitöltők 18%-a családi programon vett részt, 17%-uk pedig valamilyen munkát végzett a hét utolsó napján.

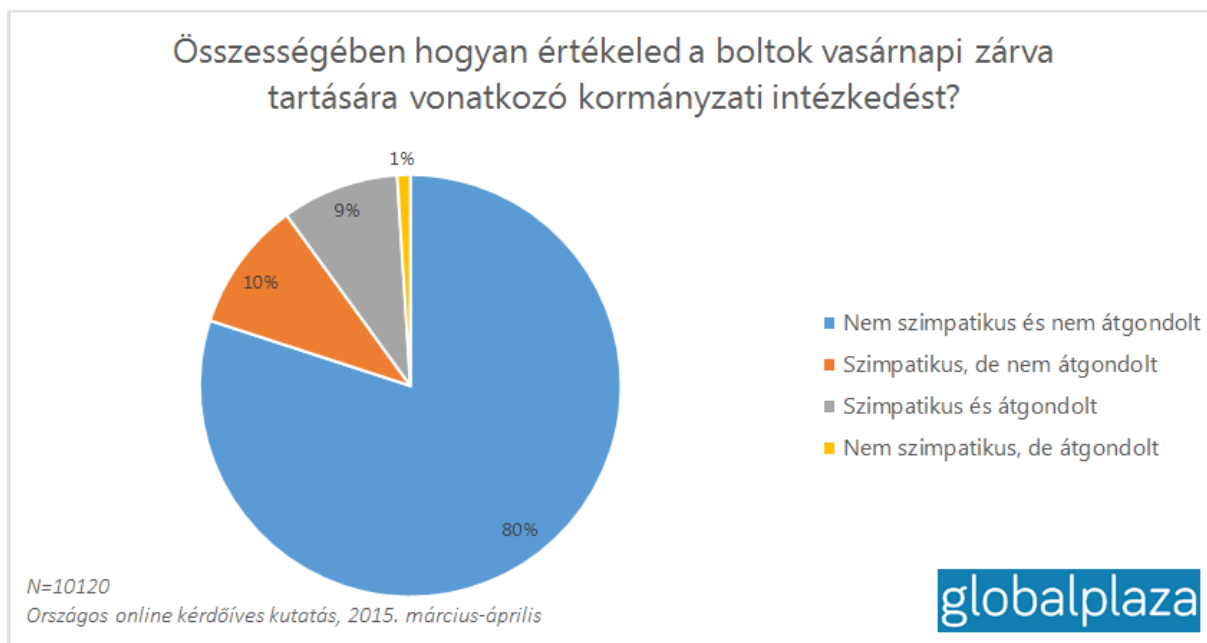

Minden 20. kitöltő nyilatkozott úgy, hogy a boltok vasárnapi zárva tartása miatt már nem dolgozik a hét utolsó napján. A vasárnapi munkavégzésre irányuló kérdésünkre a válaszadók 59%-a felelt úgy, hogy nem dolgozik vasárnap, 13%-uk igen, 23%-uk pedig néha. A kitöltők 5%-a, pontosan 543-an nyilatkoztak úgy, hogy a vasárnapi zárva tartás miatt már nem dolgoznak vasárnaponként. Az ő esetükben egy újabb kérdéssel arra is rákérdeztünk, hogy mindez mennyiben érinti a bevételeiket. Az erre a kérdésre válaszolók 21%-a nyilatkozott úgy, hogy a vasárnapi zárva tartás miatt megváltozott munkarendje nem jár együtt bevételei csökkenésével (ez lehet a többi napon történő hosszabb munkavégzés miatt), szintén 21% szerint csekély kiesést jelent mindez, 44%-uk nagyobb kiesést érez a bevételek terén, 14% pedig (76 kitöltő) úgy nyilatkozott, a vasárnapi zárva tartás miatt elveszítette munkáját, ezért teljes mértékben kiesett a bevétele.

A kérdőív kitöltői alapvetően negatívan látják a boltok vasárnapi zárva tartásának következményeit. A kitöltők 23%-a ért egyet teljesen azzal az állítással, hogy a vasárnapi boltzár nem befolyásolja a hétvégéit, további 11% pedig inkább egyetért. Ezzel szemben a válaszadók 40%-a egyáltalán nem ért egyet, további 20% pedig inkább nem, azaz a többség úgy gondolja, változni fog a hétvégi programja az intézkedés hatására. A kitöltők 50%-a egyáltalán nem ért egyet azzal, hogy a vasárnapi zárva tartás javítaná a kiskereskedelemben dolgozók életkörülményeit, 47%-uk pedig teljesen egyetért azzal, hogy a vasárnapi boltzár a kiskereskedelmi dolgozók pénzügyi helyzetére negatívan hat. A válaszadók 49%-a szerint az intézkedés nem éri el a célját, ők egyáltalán nem értenek egyet azzal, hogy a vasárnapi boltzár miatt a családok több időt tölthetnek együtt.

A válaszadók a boltok vasárnapi zárva tartását átgondolatlan és ellenszenves kormányzati intézkedésnek tartják. A kérdőív kitöltőinek 9%-a gondolja úgy, hogy az intézkedés szimpatikus és átgondolt, 1%-uk nem szimpatikus, de átgondolt, 10%-uknak pedig szimpatikus, de nem tartja átgondoltnak.

A kérdőív által elért kereskedők (az összes kitöltő 7%-a, mintegy 724 személy) különböző mértékben érintettek a vasárnapi boltzár miatt. **41%-uk nyilatkozott úgy, hogy a boltzár miatt ezentúl zárva tart majd vasárnap, azaz ők azok, akiket az intézkedés közvetlenül érint.** A kérdésre válaszoló kereskedők 36%-a eddig sem tartott nyitva vasárnap, 23%-uk pedig ezután is nyitva tart majd a hét utolsó napján, vagyis az elért kereskedők csaknem egynegyede vélhetően olyan kereskedelmi egységet üzemeltet, amely nem esik a boltok vasárnapi zárva tartásáról szóló intézkedés hatálya alá.

A megkérdezett kereskedők többségének nincs bevételkiesése a vasárnapi zárva tartás miatt. Összesen 36%-uk azonban minimális (13%) vagy jelentős (23%) bevételkiesést észlelt, 12%-uk ezzel szemben ellentétes tendenciát tapasztalt: minimális (7%) vagy jelentős (5%) mértékben nőtt a bevétele a vasárnapi boltzár bevezetése óta. Ennek oka többféle lehet: a vasárnapokat sikerült átütemezni a hét többi napjára, megnövekedett a szombati vásárlások volumene, illetve ők jellemzően azok, akik a jövőben is nyitva tartanak majd vasárnapokon is.

A kereskedők 40%-a semlegesen viszonyul a vasárnapi zárva tartáshoz. Emellett 3%-uk boszszankodik a kisebb bevétel miatt, 23%-uk örül a több pihenőidőnek, további 3-3% pedig örül

a nagyobb bevételek miatt, vagy bosszankodik ugyan, de bízik abban, hogy több időt tölthet el a családjával.

Módszertan

A kutatás online anonim kérdőív segítségével készült, amely összesen 20 kérdést tartalmazott. Mivel azonban egyes kérdések csak bizonyos korábbi válaszok esetén kerültek elő, ezért egy átlagos kitöltő 12 kérdéssel találkozott. A kérdőív így külön kitért a kereskedők, a kiskereskedelemben érdekeltek attitűdjére: amennyiben valaki kereskedőnek vallotta magát, további három kérdésre válaszolhatott az ehhez köthető tevékenységével kapcsolatosan.

A kérdőív publicitását a GlobalPlaza Kft. saját belső erőforrásaival és online reklámokkal igyekezett támogatni. A kérdőív a globalplaza.hu egyik cikkoldalán volt elérhető, az erre mutató hivatkozás pedig kiemelt helyen, a portál főoldalának fejlécében is megjelent. A kérdőívet tartalmazó cikkről több bejegyzés is született a portál Facebook-oldalán, melyek között kiemelt bejegyzések is voltak. Ezen kívül a GlobalPlaza Kft. hírleveleiben is megjelent a kérdőívet tartalmazó cikk. **Az oldalunkon március 27. és április 30. között volt elérhető a kérdőív, melyet összesen 10 120 személy töltött ki.**

Demográfia

A kérdőív kitöltőinek legnagyobb hányada (40%) az 55 és 64 év közötti korosztályból került ki, és általánosságban is elmondható, hogy a közvélemény-kutatás a kereskedelmi célcsoport idősebb korcsoportjaihoz jutott el inkább, a 35 éven aluli kitöltők aránya összesen 8%.

A kitöltők 59%-a nő, így az is elmondható, hogy a nők körében magasabb volt a válaszadási hajlandóság. 55%-ban vidéki városok lakói töltötték ki a kérdőívet, 29%-uk budapesti, és 16% volt a községben vagy faluban élők aránya. Az egy háztartásban élők számát tekintve a kitöltők 38%-a mondta azt, hogy ketten élnek egy fedél alatt, 11% pedig egyedül él. A kitöltők egyenyelede él 3 fős háztartásban, 26%-uk pedig 4 vagy több fős háztartásban.

A kérdőív továbbra is elérhető és kitölthető itt:

<http://www.globalplaza.hu/cikk/mondd-el-te-is-a-velemenyed-a-vasarnapi-zarva-tartasrol>

Az elemzés **infografikája**, a válaszok részletei itt elérhetőek el:

<http://www.globalplaza.hu/cikk/vasarnapi-zarva-tartas-kutatas-szavazas-eredmeny>

A globalplaza.hu-ról

A globalplaza.hu vásárlást előkészítő, üzleteket összegyűjtő és akciókat összehasonlító weboldal 10 éve indult. Az oldalon a kereskedők ajánlatai találkoznak a potenciális vásárlókkal, akik épp vásárlásukat tervezik. A globalplaza.hu-ra a multinacionális kereskedelmi láncoktól a sarki virágboltig több ezer üzlet megtalálható országszerte, bármelyik kereskedő ingyenesen regisztrálhat. Az oldal egyszerre kommunikál a kereskedőkkel és a vásárlókkal. Ezért is volt kézenfekvő egy a vasárnapi zárva tartás hatásait vizsgáló kérdőív indítása.

A szakma 2005-ben Év Honlapja különdíjjal, 2006-ban pedig Év Honlapja díjjal ismerte el a globalplaza.hu-t. Az oldalon évente közel 3 millió egyedi látogató, potenciális vásárló fordul meg.

A globalplaza.hu oldalt üzemeltető GlobalPlaza Kft. küldetésének tekinti a tudatos vásárlás elősegítését a webes technológiák ilyen irányú kihasználása által.